

Gegronde vrees voor herhaling en continuïteit overtredingen. Omstandigheden overtredingen kunnen met elkaar op één lijn worden gesteld. Duivenoverlas...

ABRvS 31-03-2021, ECLI:NL:RVS:2021:659, m.nt. C.M.M. van Mil

Instantie

Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State

Datum

31 maart 2021

Magistraten

Mr. B.P.M. van Ravels

Zaaknummer

202002982/1/R1

Noot

C.M.M. van Mil

Folio weergave

[Download gedrukte versie \(PDF\)](#)

JCDI

JCDI:ADS282468:1

Vakgebied(en)

Bestuursrecht algemeen / Handhaving algemeen

Brondocumenten

ECLI:NL:RVS:2021:659, Uitspraak, Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, 31-03-2021

Wetgeving

Art. 8:113 lid 2 Awb; art. 7.22 Bouwbesluit 2012

Essentie

Continuïteit overtredingen. Omstandigheden ten tijde van overtredingen kunnen met elkaar op één lijn worden gesteld. College mocht niet volstaan met informele afspraak met belanghebbenden.

Samenvatting

Gelet op de continuïteit van de overtredingen in het verleden, de toename in het aantal ter plaatse aanwezige duiven na het besluit van 15 oktober 2018 en het belang van appellant om van overlast gevrijwaard te blijven, heeft het college zich naar het oordeel van de Afdeling niet zonder nader onderzoek en zonder nadere motivering op het standpunt mogen stellen dat er geen gegronde vrees was voor herhaling van de overtreding. In verband daarmee heeft het college ook niet zonder meer mogen volstaan met een informele afspraak met belanghebbenden. Het besluit van 8 april 2019 verdraagt zich in dit opzicht daarom niet met de artikelen 3:2 en 7:12, eerste lid, van de Awb. De Afdeling komt daarom tot de conclusie dat de rechtbank ten onrechte heeft geoordeeld dat het besluit van 8 april 2019 in stand kon blijven.

Partij(en)

Uitspraak op het hoger beroep van appellant, te Egmond aan Zee, gemeente Bergen, tegen de uitspraak van de Rechtbank Noord-Holland van 8 april 2020 in zaak nr. 19/2139 in het geding tussen:

Appellant,

en

Het college van burgemeester en wethouders van Bergen, Noord-Holland.

Uitspraak

Procesverloop

Bij besluit van 15 oktober 2018 heeft het college het verzoek van appelland om handhavend op te treden tegen duivenoverlast die volgens appelland wordt veroorzaakt door bewoners van het perceel locatie A te Egmond aan Zee, afgewezen.

Bij besluit van 8 april 2019 heeft het college het door appelland daartegen gemaakte bezwaar ongegrond verklaard. Bij uitspraak van 8 april 2020 heeft de rechtbank het door appelland daartegen ingestelde beroep ongegrond verklaard. Deze uitspraak is aangehecht (niet opgenomen, *red.*).

Tegen deze uitspraak heeft appelland hoger beroep ingesteld.

Het college heeft een schriftelijke uiteenzetting gegeven.

De Afdeling heeft de zaak ter zitting behandeld op 21 januari 2021, waar appelland, bijgestaan door mr. K. Hollenberg, advocaat te Alkmaar, en het college, vertegenwoordigd door T. van Hooff, zijn verschenen.

Overwegingen

Inleiding

1.

Appelland is de buurman van belanghebbenden, die wonen aan de locatie A te Egmond aan Zee. Appelland en andere bewoners in de straat ondervinden, naar appelland stelt, sinds 2011 overlast van duiven in de straat. Er zijn, volgens hem, veel duiven in de buurt aanwezig, omdat deze worden gevoerd door belanghebbenden. De overlast bestaat uit de aanwezigheid van uitwerpselen van duiven op daken van de gebouwen en op gronden in de nabije omgeving van de woning van belanghebbenden, stankoverlast en het aantrekken van ander gedierte door achterblijvend duivenvoer.

1.1.

Het college heeft in 2013 een vooraankondiging van handhavend optreden tegen de duivenoverlast verstuurd aan belanghebbenden waarin is vermeld dat een last onder dwangsom zou worden opgelegd wanneer de geconstateerde strijd met artikel 7.22 van het Bouwbesluit 2012 niet wordt opgeheven. Daarnaast is medegedeeld dat het college controles zou uitvoeren. De vooraankondiging leek effect te hebben, aldus appelland. Na de vooraankondiging is vervolgens geen handhavingsbesluit genomen.

1.2.

Op 11 juni 2018 heeft appelland een verzoek ingediend bij het college om handhavend op te treden ten aanzien van belanghebbenden omdat zij volgens hem nog steeds duiven voeren bij hun woning. Het college heeft een onderzoek gestart en een zogenoemde wijkregisseur heeft belanghebbenden benaderd. Op 10 oktober 2018 heeft de wijkregisseur aan de behandelend ambtenaar bij de gemeente laten weten dat er 106 duiven zijn gevangen, dat nog een klein aantal duiven resteert en dat er de hoop is dat die duiven zelf zullen vertrekken nu deze niet meer worden gevoerd.

Bij besluit van 15 oktober 2018 heeft het college het verzoek van appelland afgewezen en verwezen naar een toezegging van belanghebbenden om de duiven niet meer te voeren en om actief mee te werken aan het afvangen van de duiven. Het college heeft in het besluit op bezwaar van 8 april 2019, in afwijking van het advies van de bezwaarcommissie, de afwijzing van het handhavingsverzoek in stand gelaten.

De rechtbank heeft het beroep van appelland ongegrond verklaard. De rechtbank heeft overwogen dat uit de bewijsstukken niet blijkt dat belanghebbenden ten tijde van het besluit van 15 oktober 2018, na de interventie van de wijkregisseur, nog duiven voerden of de aanwezigheid van duiven bevorderden of in stand hielden. Van het voortduren van de overtreding is niet gebleken en van handhaving om een einde te maken aan de illegale situatie kan dan naar het oordeel van de rechtbank geen sprake zijn.

Relevante regelgeving

2.

Artikel 7.22, aanhef en onder c, van het Bouwbesluit 2012 luidt:

"Onverminderd het bij of krachtens dit besluit of de Wet milieubeheer bepaalde is het verboden in, op of aan een bouwwerk of op een open erf of terrein voorwerpen of stoffen te plaatsen, te werpen of te hebben, handelingen te verrichten of na te laten of werktuigen te gebruiken, waardoor:

[...]

- c. op voor de omgeving hinderlijke of schadelijke wijze stank, stof of vocht of irriterend materiaal wordt verspreid of overlast wordt veroorzaakt door geluid en trilling, elektrische trilling daaronder begrepen, of door schadelijk of hinderlijk gedierte, dan wel door verontreiniging van het bouwwerk, open erf of terrein, of

[...]"

Bespreking gronden van hoger beroep

3.

Appellant betoogt dat de rechtbank niet heeft onderkend dat het college er ten onrechte van uit is gegaan dat de overtreding op enig moment is beëindigd of beëindigd is geweest en daarom ten onrechte zijn verzoek om handhavend op te treden heeft afgewezen. Het gaat in dit geval om een jarenlang probleem waarbij het college, ondanks dat is aangegeven dat meer controles zouden worden uitgevoerd, de overlast nooit structureel heeft opgelost. Volgens appellant heeft de rechtbank miskend dat vanwege de duur, de aard en de ernst van de overtreding het handhavingsverzoek zich niet leent voor een momentbeoordeling. Na het besluit van 15 oktober 2018 heeft het college niet zelf gecontroleerd of de overtreding was beëindigd, maar heeft het zich laten leiden door de mededeling van belanghebbenden. De rechtbank heeft daarom ten onrechte aan de verklaring van de wijkregisseur, die enkel verwijst naar wat belanghebbenden hem hebben verteld, de conclusie verbonden dat de overtreding was beëindigd, aldus appellant. Appellant betoogt daarnaast dat de overtreding nog voortduurt omdat belanghebbenden er niet voldoende actief aan hebben meegewerkt om het aantal duiven te verminderen door bijvoorbeeld het spannen van duivennetten en het aanbrengen van duivenpinnen. Het aantal duiven is mede daardoor niet gereduceerd tot een aanvaardbaar niveau volgens appellant. Op 8 januari 2019 bevonden zich ongeveer 10 tot 16 duiven op het dak, zo stelt hij.

Appellant betoogt dat het college een herstelsanctie had moeten toepassen om verdere herhaling van het voeren van duiven te voorkomen en duidelijkheid te bieden aan omwonenden. De informele aanpak van het college is niet effectief en efficiënt gebleken en heeft niet geleid tot een structurele oplossing van het vanaf 2013 voorliggende probleem. Appellant heeft geen vertrouwen meer in nakoming van de belofte van het college dat het zal blijven toezien op het gedrag van belanghebbenden. Deze toezegging is eerder in 2013 niet nagekomen en heeft niet geleid tot een structurele oplossing, aldus appellant. De rechtbank heeft volgens appellant ten onrechte geoordeeld dat het college er blijk van heeft gegeven de belangen van hemzelf en andere omwonenden zorgvuldig bij de besluitvorming te hebben betrokken.

3.1.

Het college stelt zich op het standpunt dat na het eerste bezoek van de wijkregisseur het voeren van duiven door belanghebbenden is gestaakt. Daarnaast hebben belanghebbenden 106 duiven gevangen en afgevoerd waarna nog zes duiven aanwezig waren die zich niet lieten vangen. Door het vangen en afvoeren is het aantal duiven ter plaatse naar de mening van het college tot een aanvaardbaar niveau gereduceerd. Gelet op deze omstandigheden was volgens het college ten tijde van het nemen van het besluit van 15 oktober 2018 geen sprake van een overtreding van artikel 7.22, aanhef en onder c, van het Bouwbesluit 2012. Er bestond volgens het college geen gegronde vrees voor toekomstige overtredingen gelet op de door belanghebbenden ondernomen acties.

3.2.

Niet in geschil is dat belanghebbenden al in 2013 en ook in 2018 in de nabijheid van hun woning duiven hebben gevoerd en dat dit een overtreding opleverde van onder meer artikel 7.22, aanhef en onder c, van het Bouwbesluit 2012. In 2013 is wegens deze overtreding een vooraankondiging van een last onder dwangsom verstuurd. Voorts is aannemelijk dat het voeren van de duiven in de periode kort vóór het nemen van het besluit van 15 oktober 2018 heeft geleid tot overlast voor omwonenden en dat ook dit een overtreding van artikel 7.22, aanhef en onder c, van het Bouwbesluit 2012 opleverde. Het college was in beginsel bevoegd om tegen overtreding van deze bepaling op te treden.

3.3.

Voor zover het college zich op het standpunt stelt, dat belanghebbenden de overtreding hebben gestaakt nadat appellant op 11 juni 2018 een verzoek om handhaving had ingediend en dat daarom ten tijde van het nemen van het besluit van 15 oktober 2018 niet langer sprake was van een overtreding, lag het in de gegeven omstandigheden op de weg van het college om te bezien of aanleiding bestond een last op te leggen ter voorkoming van herhaling van de overtreding.

De Afdeling heeft zich in de uitspraak van de grote kamer van 28 oktober 2020, ECLI:NL:RVS:2020:2571, onder 6.2.7 en 6.2.8, gebogen over de vraag in welke gevallen een last kan worden opgelegd ter voorkoming van herhaling van een eerdere overtreding. Daarbij is geoordeeld dat aanleiding bestaat om aansluiting te zoeken bij de rechtspraak van het College van Beroep voor het bedrijfsleven die inhoudt dat een dergelijke last kan worden opgelegd indien een overtreding heeft plaatsgevonden en gevaar voor herhaling voor de hand ligt. Bij de beantwoording van de vraag of een last strekt tot voorkoming van herhaling van een eerdere overtreding spelen verschillende omstandigheden op zichzelf en in onderlinge samenhang bezien een rol, aldus de uitspraak van 28 oktober 2020. Het gaat om omstandigheden die een beeld geven van de mate van continuïteit in de aan orde zijnde overtredingen, zoals de aard van de overtreding, de mate van overeenkomst bijvoorbeeld wat betreft de plaats ervan — met de eerdere geconstateerde overtredingen en het tijdsverloop sinds die overtreding. Voor de aard van de overtreding is — wil het gaan om een herhaling — onder meer van belang dat het gaat om overtredingen van hetzelfde voorschrift met dezelfde strekking. Om tot de conclusie te komen dat de last strekt ter voorkoming van een herhaling, is vereist dat de omstandigheden ten tijde van het opleggen van de last op één lijn kunnen

worden gesteld met de omstandigheden ten tijde van de eerdere overtreding.

3.4.

Gezien de stellingen van partijen in de stukken en ter zitting acht de Afdeling het aannemelijk dat de vooraankondiging van de last onder dwangsom in 2013 slechts een kort effect heeft gehad, waarna de duivenoverlast door het voeren terugkeerde en artikel 7.22, aanhef onder c, van het Bouwbesluit 2012 door belanghebbenden opnieuw werd overtreden. Niet duidelijk is of de overtreding vervolgens ononderbroken heeft voortgeduurd. Het moet er echter voor worden gehouden dat zich in de loop der jaren in ieder geval met een zekere regelmaat overtredingen hebben voorgedaan. Deze omstandigheid wijst op een zekere continuïteit als bedoeld in de uitspraak van 28 oktober 2020. Voorts kunnen de omstandigheden ten tijde van de overtredingen met elkaar op één lijn worden gesteld.

Weliswaar was de situatie ten tijde van de besluiten van 15 oktober 2018 en 8 april 2019 anders dan in de voorafgaande periode doordat een grote hoeveelheid duiven is afgevangen, maar dat neemt niet weg dat uit de stukken naar voren komt dat betrekkelijk kort na het afvangen, de hoeveelheid duiven ter plaatse weer was toegenomen. Waar ten tijde van het besluit van het college van 15 oktober 2018 nog slechts twee tot zes duiven verbleven ter plaatse van de woning van belanghebbenden, moet immers worden aangenomen dat dit aantal in de periode onmiddellijk voorafgaand aan het besluit op bezwaar van 8 april 2019 weer was toegenomen tot 10 tot 16. Dit laatste komt naar voren uit een waarneming op 8 januari 2019 die met fotomateriaal is ondersteund. Ter zitting heeft het college desgevraagd bevestigd dat een hoeveelheid van 10 tot 16 duiven bij een woning in Egmond aan Zee niet gebruikelijk is wanneer de dieren niet worden gevoerd. Gelet op de continuïteit van de overtredingen in het verleden, de toename in het aantal ter plaatse aanwezige duiven na het besluit van 15 oktober 2018 en het belang van appellant om van overlast gevrijwaard te blijven, heeft het college zich naar het oordeel van de Afdeling niet zonder nader onderzoek en zonder nadere motivering op het standpunt mogen stellen dat er geen gegronde vrees was voor herhaling van de overtreding. In verband daarmee heeft het college ook niet zonder meer mogen volstaan met een informele afspraak met belanghebbenden. Het besluit van 8 april 2019 verdraagt zich in dit opzicht daarom niet met de artikelen 3:2 en 7:12, eerste lid, van de Awb. De Afdeling komt daarom tot de conclusie dat de rechtbank ten onrechte heeft geoordeeld dat het besluit van 8 april 2019 in stand kon blijven.

Het betoog slaagt.

Conclusie

4.

Het hoger beroep is gegrond. De aangevallen uitspraak moet worden vernietigd. Doende wat de rechtbank zou moeten doen, zal de Afdeling het bij de rechtbank ingestelde beroep gegrond verklaren, het besluit van 8 april 2019 vernietigen en het college opdragen binnen de hierna te melden termijn een nieuw besluit te nemen en dit op de wettelijk voorgeschreven wijze bekend te maken.

5.

Met het oog op een efficiënte afdoening van het geschil ziet de Afdeling tevens aanleiding om met toepassing van artikel 8:113, tweede lid, van de Awb te bepalen dat tegen het nieuwe besluit slechts bij haar beroep kan worden ingesteld.

6.

Het college dient op na te melden wijze tot vergoeding van de proceskosten te worden veroordeeld.

Beslissing

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State:

- I. verklaart het hoger beroep gegrond;
- II. vernietigt de uitspraak van de Rechtbank Noord-Holland van 8 april 2020, in zaak nummer HAA 19/2139;
- III. verklaart het bij de rechtbank ingestelde beroep gegrond;
- IV. vernietigt het besluit van het college van burgemeester en wethouders van Bergen, Noord-Holland, van 8 april 2019, kenmerk 19uit00717, waarbij het bezwaar van appellant ongegrond is verklaard;
- V. draagt het college van burgemeester en wethouders van Bergen, Noord-Holland, op om binnen 12 weken na verzending van deze uitspraak met inachtneming daarvan een nieuw besluit te nemen op het bezwaar van appellant en dit op de wettelijk voorgeschreven wijze bekend te maken;
- VI. bepaalt dat tegen het nieuw te nemen besluit slechts bij de Afdeling beroep kan worden ingesteld;
- VII. veroordeelt het college van burgemeester en wethouders van Bergen, Noord-Holland, tot vergoeding van bij appellant in verband met de behandeling van het beroep en het hoger beroep opgekomen proceskosten tot een bedrag van € 2.136 (zegge: eenentwintighonderdzesendertig euro), geheel toe te rekenen aan door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand;

- VIII. gelast dat het college van burgemeester en wethouders van Bergen, Noord-Holland, aan appelllant het door hem voor de behandeling van het beroep en het hoger beroep betaalde griffierecht ten bedrage van in totaal € 439 (zegge: vierhonderdneuenendertig euro) vergoedt.

Noot

Auteur: C.M.M. van Mil

1.

De hier opgenomen uitspraak gaat over duivenoverlast, die valt onder de restbepaling uit artikel 7.22 van het Bouwbesluit 2021, en de vraag of er in dit geval een last kan worden opgelegd ter voorkoming van herhaling van een eerdere overtreding. De invulling van deze restbepaling door de Afdeling bestuursrechtspraak is interessant voor de praktijk. Daarnaast is het oordeel van de Afdeling over de vraag of sprake is van gegronde vrees voor herhaling, onder verwijzing naar de uitspraak van de grote kamer (ABRvS 28 oktober 2020, ECLI:NL:RVS:2020:2571, *ABkort* 2020/497) interessant, gelet op de in laatstgenoemde uitspraak opgenomen overwegingen over de zogenaamde 'bevoegdheidsvervaltermijn'.

Last ter voorkoming van herhaling

2.

In de onderhavige zaak was reeds in 2013 actie door het college ondernomen om de duivenoverlast te bestrijden in de vorm van een vooraankondiging. Het hiermee gesorteerde effect bleek echter van korte duur. Volgens het college was in 2018 echter geen sprake (meer) van een overtreding. In de gegeven omstandigheden lag het echter wel op de weg van het college om te bezien of aanleiding bestond een last op te leggen ter voorkoming van herhaling van de overtreding. De Afdeling verwijst op dit punt vervolgens naar de uitspraak van de grote kamer van 28 oktober 2020. In die uitspraak is overwogen dat een last ter voorkoming van herhaling kan worden opgelegd als een overtreding heeft plaatsgevonden en gevaar voor herhaling voor de hand ligt. Daarbij is de Afdeling ook ingegaan op de bevoegdheidsvervaltermijn (r.o. 6.2.8. en 7.1.7.). Overwogen wordt dat niet in het algemeen valt aan te geven gedurende welke termijn na het plaatsvinden van een overtreding nog een herstelsanctie kan worden opgelegd ter voorkoming van herhaling van die overtreding.

3.

In de uitspraak van 28 oktober 2020 gaat de Afdeling voor die betreffende zaak in beginsel uit van een bevoegdheidsvervaltermijn van twee jaar. Staatsraad A-G Wattel noemde deze termijn in zijn conclusie (ABRvS 11 maart 2020, ECLI:NL:RVS:2020:738) de 'bevoegdheidsverlooptermijn' en merkte daarbij op dat een overtredingsvrije termijn van één jaar na een (beëindigde) overtreding voor het verloop van de bevoegdheid tot herstelsanctionering als uitgangspunt niet onpraktisch lijkt, en dat van deze termijn kan worden afgeweken ingeval de omstandigheden daartoe nopen. In mijn annotatie bij CBb 13 november 2018, *AB* 2019/91, heb ik ook bepleit dat het hanteren van een termijn van één jaar als praktisch en werkbaar uitgangspunt voor de praktijk zou kunnen gelden. In de uitspraak van de grote kamer overweegt de Afdeling dat het in het algemeen niet valt aan te geven gedurende welke termijn na het plaatsvinden van een overtreding nog een herstelsanctie kan worden opgelegd ter voorkoming van herhaling van die overtreding. Deze termijn zal per overtreding moeten worden vastgesteld (r.o. 6.2.8.).

4.

In de onderhavige uitspraak komt de bevoegdheidsvervaltermijn niet met zoveel woorden aan bod. Het tijdsverloop is echter wel één van de omstandigheden die op zichzelf en in onderlinge samenhang bezien met de mate van continuïteit van overtredingen, of het gaat om overtredingen van hetzelfde voorschrift met dezelfde strekking en of de omstandigheden op één lijn kunnen worden gesteld, een rol speelt bij de vraag of een last strekkende ter voorkoming van herhaling kan worden opgelegd. In r.o. 3.4. wordt overwogen dat het ervoor moet worden gehouden dat zich in de loop der jaren in ieder geval met een zekere regelmaat overtredingen hebben voorgedaan. Deze omstandigheid wijst volgens de Afdeling op een zekere continuïteit. Daarmee is het tijdsverloop, dan wel de bevoegdheidsvervaltermijn, hier in zoverre geen omstandigheid die afzonderlijk in de afweging moet worden betrokken. Deze zit min of meer ingebakken in de mate van continuïteit vanwege de gepleegde overtredingen door de jaren heen.

5.

De Afdeling merkt verder nog terecht op dat het college ook niet zonder meer mocht volstaan met een informele afspraak met belanghebbenden. Een informele afspraak is immers niet (door derden) afdwingbaar, en al helemaal niet als de

overtreder van geen ophouden weet. Uit de lokale media is af te leiden dat praten met de duivenvoerster niets opleverde en dat ook nadat haar echtgenoot en dochter op haar hadden ingepraat, zij na verloop van tijd toch weer overging tot het voeren van duiven (zie het artikel van 1 april 2021: 'Gemeente Bergen verliest rechtszaak over duivenpoep in Egmond aan Zee', op Duinstreekcentraal.nl).

Artikel 7.22 Bouwbesluit 2012

6.

Zoals kan worden verwacht van een restbepaling of kapstokartikel zijn er in de rechtspraak verschillende vormen van overlast die kunnen worden gesanctioneerd op grond van artikel 7.22 van het Bouwbesluit 2012. Bijvoorbeeld geurhinder van een restaurant (ABRvS 24 oktober 2018, ECLI:NL:RVS:2018:3493), asbest (ABRvS 12 september 2018, ECLI:NL:RVS:2018:2949), een grote hoeveelheid chemische stoffen in een woning (ABRvS 18 oktober 2017, AB 2018/82 en Gsf. 2018/49), of overmatige begroeiing, vervuiling en materialen bij een woning (ABRvS 20 september 2017, ECLI:NL:RVS:2017:2542).

7.

Het geluid van een waterval in een vijver leverde volgens de Afdeling geen onrechtmatige hinder als bedoeld in artikel 7.22 van het Bouwbesluit 2012 op (ABRvS 6 november 2019, ECLI:NL:RVS:2019:3723). Ook een houtkachel levert niet zonder meer overmatige hinder op in de in het artikel bedoelde zin (ABRvS 31 maart 2021, ECLI:NL:RVS:2021:690; ABRvS 16 december 2020, ECLI:NL:RVS:2020:3005). Hetzelfde geldt voor een CV-ketel met afvoerpijp (ABRvS 30 september 2020, ECLI:NL:RVS:2020:2321). Ook de overlast die door een springende bovenbuurman werd veroorzaakt, kon volgens de Afdeling gelet op de inhoud en strekking van het Bouwbesluit niet gelijk worden gesteld met de overlast als bedoeld in artikel 7.22 van het Bouwbesluit 2012 (ABRvS 15 mei 2019, ECLI:NL:RVS:2019:1569, BR 2019/62).

8.

In de onderhavige uitspraak was niet in geschil dat het door belanghebbenden in de nabijheid van hun woning voeren van duiven een overtreding opleverde van onder meer artikel 7.22, aanhef en onder c, van het Bouwbesluit 2012 (r.o. 3.2.). Het aantrekken van een grote hoeveelheid duiven (op enig moment zijn er 106 duiven gevangen) kan immers worden aangemerkt als het veroorzaken van overlast door schadelijk of hinderlijk gedierte. Dat de duiven overlast veroorzaken in de vorm van uitwerpselen, stank en het aantrekken van ander gedierte door achterblijvend duivenvoer behoeft geen betoog (vergelijk bijvoorbeeld ook de situatie op de Dam in Amsterdam).

9.

De voorschriften voor open erven en terreinen uit artikel 7.22 (en artikel 7.21) van het Bouwbesluit 2012 komen onder de Omgevingswet niet terug in het Besluit bouwwerken leefomgeving. De algemene zorgplicht uit artikel 1a van de Woningwet wordt opgenomen in een vergelijkbare bepaling in artikel 3.5 van het Besluit bouwwerken leefomgeving. De zorgplicht voor open erven en terreinen zal onderdeel uitmaken van de bruidsschat. Daarmee heeft het bevoegd gezag een 'kapstok' om in een specifiek geval in te grijpen wanneer de staat of het gebruik van een open erf of terrein leidt tot hinder, gezondheidsrisico's en veiligheidsrisico's. Ook als de staat of het gebruik op zich voldoet aan de voorschriften van dit omgevingsplan kan er reden zijn voor een beroep op deze zorgplicht. De restbepaling uit artikel 7.22 van het Bouwbesluit 2012 wordt straks dus via de bruidsschat overgeheveld naar het omgevingsplan. Gemeenten kunnen zelf bepalen of ze het voorschrift ongewijzigd overnemen in het omgevingsplan, het voorschrift aanpassen of schrappen.